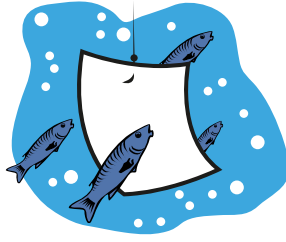

4.5. Krađa identiteta

Što prikazuju ove slike? U čemu se one razlikuju?

Mnogo ljudi obožava ribolov, smatra ga smirujućim i opuštajućim. Netko ga voli zbog bijega od stresnoga života, netko zbog same prirode, a netko zbog neizvjesnosti. Nažalost, postoji i malo drukčiji „ribolov“ koji nazivamo *phishing* – odnosno krađa identiteta. Taj se ribolov ne odnosi na lov riba, nego na što veći ulov tuđega novca i podataka.

Internet je, nažalost, prepun neiskrenih ljudi i prevaranata koji će pokušati iskoristiti svakog na koga naiđu. Pitaš se kako ti lopovi rade. Mnogo je načina, a jedan od najčešćih je **slanje lažnih poruka elektroničke pošte** – *phishing* elektroničkih poruka.

Te osobe šalju elektroničke poruke govoreći kako si baš ti osoba koja je dobila veliki iznos novca na lutriji. Jedino što moraš učiniti jest odgovoriti im na poruku u kojoj im šalješ neke od svojih podataka. Ti su im podatci vrlo bitni jer s njima oni mogu gotovo sve.

Ovo su neki od podataka koje nikako ne smiješ nikomu slati, bez obzira koje oni razloge naveli.

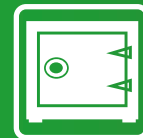

Postoje još mnoge takve sumnjive poruke:

- poruke u kojoj ti govore da je netko provalio u tvoj korisnički račun i moraš im poslati svoje podatke kako bi oni to riješili umjesto tebe
- molba u obliku elektroničke poruke za doniranje novca u humanitarne svrhe
- mogućnost dobitka većega novčanog iznosa, ali samo ako prethodno uplatiš određenu svotu
- poruke u kojima se lopovi pretvaraju da su tvoji daleki rođaci koji ti žele poslati neki novac, ali im moraš poslati broj bankovnoga računa svojih roditelja kako bi ti mogli uplatiti taj novac.

Na taj te način „navuku“ samo kako bi došli do novca, a u konačnici mogu uništiti cjelokupnu financijsku budućnost tvojih roditelja, a time i tvoju.

4.5. Krađa identiteta

Ovo su neki od savjeta kojih se moraš pridržavati kako bi sačuvao osobnu sigurnost od prevaranata kojih je svakim danom sve više i više:

Ako dobiješ poruku sumnjivoga naslova, a koja dolazi od nepoznate osobe, nikako ju nemoj otvarati!

Ako si već otvorio poruku, ne otvaraj privitke jer mogu sadržavati viruse!

Sumnjive poruke označi kao neželjenu poštu, odnosno kao *spam*!

Ne odgovaraj na sumnjive poruke!

Nikako, nikomu i ni u kojem slučaju ne smiješ odavati osobne podatke!

Ponovimo

Pokušaj se sjetiti jesi li kad primio kakvu sumnjivu, *phishy* e-poštu.

Zašto ti je ta poruka bila sumnjiva? Što si učinio?

Po kojim obilježjima možeš prepoznati sumnjive poruke?

Dodatne aktivnosti

Pismeno obrazloži svoj stav: Što bi radije imao: 1 000 000 podataka ili 1 000 000 kuna?

Razgovaraj s roditeljima o posljedicama slanja svojih podataka ili podatak svojih roditelja.

Odigraj igru *Zamke elektroničke pošte*,
petzanet.HR/Modul3/poveznice.